

Handläggare
Jessica Danielsson
08-508 26 120**Till**
Trafiknämnden
2021-08-26

Cykla i reservat. Ändring av allmän lokal trafikföreskrift 8 § Förbud mot fordonstrafik

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att revidera den allmänna lokala trafikföreskriften, 8§ Förbud mot fordonstrafik, genom att införa undantag för att cykla i reservat på de sträckor som framgår i bilaga 1.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefUlrika Falk
AvdelningschefHenrik Axelsson
Enhetschef

Sammanfattning

Miljöförvaltningen i Stockholms stad initierade år 2020 ett samarbete mellan miljöförvaltningen och trafikkontoret samt berörda reservatsförvaltare och idrottsförvaltningen om att tillgängliggöra stadens reservat och förtydliga för medborgarna var det är tillåtet att cykla inom stadens natur- och kulturresevat. Det är idag inte tillåtet att cykla på stigar eller i terräng i naturreservat eller grönområden inom Stockholms stad, såvida det inte är skyltat med påbjuden cykling eller anges via lokal trafikföreskrift.

Trafikkontorets förslag innebär att det blir möjligt att cykla på särskilt angivna sträckor i stadens reservat. Detta genomförs genom en ändring i den allmänna lokala trafikföreskriften 8§ Förbud mot

fordonstrafik där de särskilt angivna sträckorna undantas från förbudet. I varje reservat planeras entréskyltar där det framgår var i reservatet det är tillåtet att cykla. Det kommer att tas fram underlag för skyltar med förhållningsregler om hänsynstagande. Övriga informationsinsatser planeras även på stadens hemsida.

Bakgrund

I Stockholms stad finns elva naturreservat – Flaten, Grimsta, Hagsätra, Hansta, Judarskogen, Kyrksjölöten, Nacka, Rågsved, Sätterskogen, Årstaskogen och Årsta holmar och Älvsjöskogen. Dessutom finns inom staden Igelbäckens kulturresevat. Igelbäckens kulturresevat samt Hansta förvaltas av trafikkontoret, övriga reservat förvaltas av respektive stadsdelsförvaltning. Nackareservatet förvaltas av Skarpnäcks stadsdelsförvaltning för de delar som ligger inom Stockholm stad medan fastighetskontoret förvaltar övriga delar.

Det är idag inte tillåtet att cykla på stigar eller i terräng i naturreservat eller grönområden inom Stockholms stad, såvida det inte är skyltat med påbjuden cykling eller anges via lokal trafikföreskrift. Idag finns skyltar i begränsad skala inom reservaten där cykel tillåts som inte är heltäckande. Enligt 8§ i de allmänna lokala trafikföreskrifterna är all terrängkörning med fordon förbjuden i Stockholm stad. Cykel är ett fordon enligt 2§ i Lagen om vägtrafikdefinitioner (2001:559).

Miljöförvaltningen har sedan ett antal år tillbaka, och senast 2021, uppdrag i budgeten att i samarbete med stadsdelsnämnderna och idrottsnämnden samt andra berörda nämnder arbeta vidare med att tillgängliggöra stadens naturreservat med rekreativa värden. Ett tillgänglighetsmål är att det ska var möjligt att cykla till stadens reservat och nå målpunkter inom reservaten.

Miljöförvaltningen och berörda stadsdelsförvaltningar i Stockholms stad fick i 2017 års budget för Stockholms stad även uppdrag att se över möjligheten till stigcykling i några utpekade reservat; Nackareservatet, Flatens naturreservat och Kyrkhamn.

I flertalet reservat saknas dock heltäckande skyltning om påbjuden cykling för vanliga parkvägar. Det finns heller inga uppdaterade cykelkartor för reservaten, och stigcykling sker oreglerat i vissa reservat.

I Cykelplan Stockholm 2012 framgår att det ska vara enkelt och säkert att cykla och att en ökad andel cykeltrafik bidrar till att nå

mål om minskad negativ miljöpåverkan och positiva effekter på folkhälsan. I budget 2021 för Stockholms stad framgår att trafiknämnden ska genomföra åtgärder för att en ökad andel persontransporter ska ske med kapacitetsstarka trafikslag som gång, cykel och kollektivtrafik samtidigt som tillgängligheten för dessa trafikslag prioriteras.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i samråd med miljöförvaltningen, idrottsförvaltningen och berörda reservatsförvaltare.

Samarbetsprojektet Cykling i stadens reservat

Miljöförvaltningen i Stockholms stad initierade 2020 ett samarbete mellan miljöförvaltningen och trafikkontoret samt berörda reservatsförvaltare och idrottsförvaltningen, kopplat till ovan nämnda budgetuppdrag om att tillgängliggöra stadens reservat och se över möjligheten till stigcykling i några utpekade reservat.

Syftet har varit att förtydliga för medborgarna var det är tillåtet att cykla inom stadens natur- och kulturresevat.

Staden konstaterar ett ökat besöksstryck i stadens reservat som i grunden sannolikt beror på en växande befolkning, men som har ökat markant under pandemiåret 2020. Antalet frågor kring vad som gäller för exempelvis cykling i reservaten har ökat, liksom synpunkter kring samspel mellan besökare. Med det ökade besöksstrycket följer enligt staden ett behov att arbeta för bättre samexistens och för att minska slitaget på naturen.

Förvaltningarna ser ett behov av att planera för tillgänglig cykling i reservaten på ett sätt så att god samexistens mellan besökare uppnås och det sammantagna slitaget av känslig natur minimeras.

Målet har varit att:

- Ta fram uppdaterade cykelkartor för alla reservaten
- Möjliggöra undantag i de allmänna lokala trafikföreskrifterna 8§ för respektive reservat
- Kommunicera cykelkartor i flera kanaler
- Ta fram mall för entréskylt om cykling i respektive reservat
- Ta fram piktogram för vägvisare - vanliga cykelvägar
- Ta fram mall för markeringar av stigcykelleder
- Ta fram förhållningsregler om hänsynstagande

Behov och möjligheter för cykling för respektive reservat har analyserats, både för cykling på vanliga parkvägar och stigcykling i

terräng. Utifrån dessa analyser har förslag till cykelkartor tagits fram för varje reservat.

Vanliga cykelvägar (g/c-vägar) har främst föreslagits på bredare grus- eller parkvägar där underlaget inte är känsligt och där samexistens mellan olika målgrupper bedöms möjlig. Det har eftersträvat att sammanlänka cykelnät och att det ska vara möjligt att nå målpunkter i reservaten.

I Nackareservatet är, förutom cykling på vanliga parkvägar, ett antal stigcykelleder föreslagna. En stigcykelkarta är framtagen för reservatet. Aktuella entréer inom Stockholms stad avseende stigcykelkartor är från Lilla Sickla, Björkhagen och Skarpnäck. Övrig terräng ska inte vara tillgänglig för cykling, främst för att skydda naturvärden. Stigcykellederna planeras att märkas upp tydligt.

Intresset från cykelföreningar för stigcykling i Flaten har inte varit högt. I övriga reservat har inga stigcykelleder föreslagits. Det beror främst på att de är relativt små till ytan med ett högt besöksstryck. Det kan även finnas känslig natur och fornminnen. I vissa reservat finns också ett nätverk av motionsspår och beteshagar som minskar den reella ytan.

Syftet med projektet är att förtydliga för cyklister och gående för var det är tillåtet att cykla i reservaten då det inkommer mycket frågor kring detta. Idag är det otydligt då många medborgare inte känner till det allmänna lokala trafikföreskriften om att cykling inte är tillåten i terräng där det inte är utmärkt för cykel. Vid varje reservatsentré kommer det sitta kartor där tillåtna cykelstråk är utmärkta samt där det enbart är gång. Ute i reservaten kommer det sitta piktogramskyltar där samspel mellan cykel och gång är tillåten med information om att visa hänsyn. Informationsinsatser planeras även på stadens hemsida.

Varför reglera via allmän lokal trafikföreskrift?

Allmänna lokala trafikföreskrifter anges inte med vägmärke. Kungörandet sker istället genom annons i dagstidning och på Svensk trafikföreskriftssamling, STFS. Stockholms stads allmänna föreskrifter finns även på stadens hemsida.

Syftet med ändringen av 8§ Förbud mot fordonstrafik är att cykel undantas från förbudet på vissa parkvägar och leder i reservaten. Genom att reglera vilka platser cykling i reservaten får ske på via

den allmänna lokala trafikföreskriften, behövs inte påbjuden cykling märkas ut på den enskilda parkvägen eller leden.

De parkvägar och leder som är tillåtna att cykla på kommer att framgå i föreskriften och i entréerna till reservaten via en informationstavla. Piktogram kommer finnas uppsatt ute i reservaten med information kring samspel. Se bilaga 1.

Analys och konsekvenser

Antalet besökare och intresset för att vistas i reservaten har ökat de senaste åren. Det är idag inte tillåtet att cykla i Stockholms natur- och kulturresevat såvida det inte är skyltat med påbjuden cykling eller anges via lokal trafikföreskrift. I flertalet resevat saknas dock heltäckande skyltning om påbjuden cykling för vanliga parkvägar. Det finns heller inga uppdaterade cykelkartor för reservaten, och stigcykling sker oregerat i vissa resevat. Otydligheten leder till frågor om vad som gäller, liksom synpunkter kring samspelet mellan resevatens besökare. Dessutom kan oregerad stigcykling leda till slitage av känslig natur.

Trafikkontorets förslag innebär att det blir möjligt att cykla på särskilt angivna sträckor i stadens resevat. Det ökar tillgängligheten till reservaten, och möjliggör cykling i miljöer fria från buller, utsläpp av partiklar och konflikter med motorfordonstrafik, vilken kan vara särskilt attraktivt för unga, äldre och ovana cyklister, samt familjer som vill cykla tillsammans.

Tydligare regler och information underlättar förutsättningarna för god samexistens mellan besökare, och bidrar till en tryggare upplevelse av reservaten. Genom förtydligade regler för cykling och genom att enbart tillåta cykling på de platser som är lämpliga minskar slitaget i de känsliga områdena av reservaten. Särskilt gäller detta när stigcykling regleras till särskilt angivna stigcykelleder.

Att reglera cyklingen via allmän lokal trafikföreskrift är fördelaktigt ur ett ekonomiskt perspektiv då inga vägmärken kommer att behöva underhållas av driftverksamheten.

Ekonomi

Föreslagen ändring kommer inte att vara särskilt kostnadsdrivande för staden. Revideringen av den allmänna lokala trafikföreskriften kommer att medföra en viss, marginell, kostnad för trafikkontoret då den nya föreskriften behöver kungöras i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet. Kostnad för framtagande av piktogram och

spårkartor/kartor för reservaten ligger hos respektive reservatförvaltare som tar fram detta i samråd med miljöförvaltningen.

Trafikkontorets synpunkter

Det bör vara möjligt att cykla till och genom stadens natur- och kulturresevat samt att på cykel nå målpunkter inom reservaten. För att det ska ske på ett sätt som underlättar samspel mellan besökare och minimerar slitage av känslig natur behöver reglerna för cykling i reservaten tydliggöras.

Trafikkontoret bedömer att det är driftmässigt svårt att upprätthålla en fullskalig cykelskyltning på plats i alla resevat. Att märka ut de enskilda lederna med gång- och cykelbana alternativt enbart cykelbana skulle generera stora mängder skyltar i reservaten. Trafikkontoret bedömer att det mest lämpliga är att reglera cykeltrafiken i reservaten genom att revidera den allmänna lokala trafikföreskriften 8§ Förbud mot fordonstrafik.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår trafikkontoret att revidera den allmänna lokala trafikföreskriften 8§ Förbud mot fordonstrafik genom att införa undantag för att cykla i reservaten på de sträckor som framgår i bilaga 1.

Slut

Bilagor

1. **Error! Use the Home tab to apply Rubrik 1 to the text that you want to appear here.** bilaga 1